

OBSAH

ÚVOD	8
1 FRAZELOGIE JAKO LINGVISTICKÁ DISCIPLÍNA	11
1.1 Předmět zkoumání frazeologie	11
1.2 Frazeologie a její místo mezi ostatními obory lingvistiky	12
1.2.1 Užití frazeologie	14
1.2.2 Základní systematizace frazémů	15
1.2.3 Původ frazémů	16
1.2.4 Sémantika frazémů	18
1.2.5 Gramatická struktura frazémů	18
1.3 Frazeologie a frazeodidaktika ve vyučování ruskému jazyku jako cizímu	19
2 JEDNODUCHÉ USTÁLENÉ KOMPARACE S ANTHROPONYMY A SE SPOJKOU JAKO–KAK	22
2.1 Komparace neboli přirovnání obecně	23
2.2 Formální stránka jednoduchých ustálených komparací	25
2.3 Sémantická stránka a klasifikace jednoduchých ustálených komparací se spojkou <i>jako–kak</i> a s <i>antroponymy</i>	33
2.4 <i>Antrononymum</i> jako jádro jednoduchých ustálených komparací se spojkou <i>jako–kak</i>	37
2.4.1 Onomastika jako lingvistická disciplína zkoumající <i>propria</i>	38
2.4.2 <i>Propria</i> a jejich klasifikace	38
2.4.3 <i>Antroponyma</i> a jejich klasifikace	40
2.5 Klasifikace ustálených jednoduchých komparací se spojkou <i>jako–kak</i> a s <i>antroponymy</i> z hlediska jejich historického vývoje	43

3	FRAZEOSÉMANTICKÉ POLE ZEVNĚJŠEK ČLOVĚKA V RUSKÝCH A ČESKÝCH JEDNODUCHÝCH USTÁLENÝCH KOMPARACÍCH SE SPOJKOU JAKO–KAK A S ANTROPONYMY	47
3.1	Frazeosémantická skupina <i>zevnějšek člověka celkově</i>	50
3.1.1	Frazeosémantická podskupina <i>barva pleti</i>	52
3.1.2	Frazeosémantická podskupina <i>čistý/špinavý</i>	54
3.1.3	Frazeosémantická podskupina <i>nahota těla</i>	55
3.1.4	Frazeosémantická podskupina <i>fyzická krása / ošklivost</i>	56
3.1.5	Frazeosémantická podskupina <i>vysoký věk</i>	59
3.2	Frazeosémantická skupina <i>obličej člověka, rysy obličeje</i>	60
3.2.1	Frazeosémantická podskupina <i>vzhled obličeje</i>	62
3.2.2	Frazeosémantická podskupina <i>výraz tváře</i>	64
3.3	Frazeosémantická skupina <i>postava člověka</i>	65
3.3.1	Frazeosémantická podskupina <i>vysoký vzrůst</i>	68
3.3.2	Frazeosémantická podskupina <i>malý vzrůst</i>	71
4	FRAZEOSÉMANTICKÉ POLE POVAHOVÉ VLASTNOSTI ČLOVĚKA V RUSKÝCH A ČESKÝCH JEDNODUCHÝCH USTÁLENÝCH KOMPARACÍCH SE SPOJKOU JAKO–KAK A S ANTROPONYMY	73
4.1	Frazeosémantická skupina <i>záporné povahové vlastnosti člověka</i>	76
4.1.1	Frazeosémantická podskupina <i>krutost</i>	81
4.1.2	Frazeosémantická podskupina <i>lstivost a pokrytectví</i>	83
4.1.3	Frazeosémantická podskupina <i>prolhanost a klam</i>	86
4.1.4	Frazeosémantická podskupina <i>věrolomnost a zrada</i>	89
4.1.5	Frazeosémantická podskupina <i>prchlivost, zloba a zlost</i>	91
4.1.6	Frazeosémantická podskupina <i>nerozhodnost</i>	94
4.1.7	Frazeosémantická podskupina <i>mnohomluvnost</i>	95
4.1.8	Frazeosémantická podskupina <i>marnivost</i>	97
4.1.9	Frazeosémantická podskupina <i>rezignovanost</i>	98
4.1.10	Frazeosémantická podskupina <i>nevíra</i>	98
4.1.11	Frazeosémantická podskupina <i>žárlivost</i>	99

4.1.12	Frazeosémantická podskupina <i>přelétavost</i>	100
4.1.13	Frazeosémantická podskupina <i>hrabivost</i>	100
4.1.14	Frazeosémantická podskupina <i>nevychovanost</i>	101
4.1.15	Frazeosémantická podskupina <i>bezradnost a rozpačitost</i>	102
4.1.16	Frazeosémantická podskupina <i>vzdorovitost</i>	102
4.1.17	Frazeosémantická podskupina <i>rozpínavost</i>	103
4.2	Frazeosémantická skupina <i>kladné povahové vlastnosti člověka</i>	104
4.2.1	Frazeosémantická podskupina <i>statečnost</i>	107
4.2.2	Frazeosémantická podskupina <i>věrnost</i>	109
4.2.3	Frazeosémantická podskupina <i>spravedlivost</i>	110
4.2.4	Frazeosémantická podskupina <i>bdělost</i>	111
4.2.5	Frazeosémantická podskupina <i>trpělivost</i>	111
4.2.6	Frazeosémantická podskupina <i>pohotovost</i>	112
4.2.7	Frazeosémantická podskupina <i>štedrost</i>	113
4.2.8	Frazeosémantická podskupina <i>pracovitost</i>	114
4.2.9	Frazeosémantická podskupina <i>výmluvnost</i>	115
4.3	Frazeosémantická skupina <i>neutrální povahové vlastnosti člověka</i>	116
4.3.1	Frazeosémantická podskupina <i>nesmělost</i>	120
4.3.2	Frazeosémantická podskupina <i>zvědavost</i>	120
4.3.3	Frazeosémantická podskupina <i>důvěřivost</i>	122
4.3.4	Frazeosémantická podskupina <i>váhavost</i>	123
4.3.5	Frazeosémantická podskupina <i>naivnost</i>	124
5	FRAZEOSÉMANTICKÉ POLE ROZUMOVÉ SCHOPNOSTI A ZPŮSOBILOST ČLOVĚKA V RUSKÝCH A ČESKÝCH JEDNODUCHÝCH USTÁLENÝCH KOMPARACÍCH SE SPOJKOU JAKO–KAK A S ANTROPONYMY	126
5.1	Frazeosémantická skupina <i>nízké rozumové schopnosti a způsobilost člověka</i>	128
5.1.1	Frazeosémantická podskupina <i>hloupost</i>	129
5.1.2	Frazeosémantická podskupina <i>chápavost, učenlivost</i>	133
5.2	Frazeosémantická skupina <i>vysoké rozumové schopnosti a způsobilost člověka</i>	135

6	FRAZEOSÉMANTICKÉ POLE FYZICKÉ MOŽNOSTI A STAV, DOVEDNOSTI A ČINNOST ČLOVĚKA V RUSKÝCH A ČESKÝCH JEDNODUCHÝCH USTÁLENÝCH KOMPARACÍCH SE SPOJKOU JAKO–KAK A S ANTROPONYMY	139
6.1	Frazeosémantická skupina <i>fyzické možnosti a stav člověka</i>	141
6.2	Frazeosémantická skupina <i>mimořádné dovednosti a činnost člověka</i>	145
6.2.1	Frazeosémantická podskupina <i>umělecká činnost</i>	147
6.2.2	Frazeosémantická podskupina <i>sportovní činnost</i>	148
6.3	Frazeosémantická skupina <i>činnost člověka</i>	150
6.3.1	Frazeosémantická podskupina <i>činnost a pozice lidského těla</i>	150
6.3.2	Frazeosémantická podskupina <i>řečová činnost</i>	154
6.3.3	Frazeosémantická podskupina <i>prostředky k uskutečnění činnosti</i>	156
6.3.4	Frazeosémantická podskupina <i>fáze činnosti</i>	158
6.3.5	Frazeosémantická podskupina <i>důsledek činnosti</i>	161
6.3.6	Frazeosémantická podskupina <i>jednotlivé aktivity</i>	163
7	FRAZEOSÉMANTICKÉ POLE MAJETKOVÉ A SOCIÁLNÍ POMĚRY ČLOVĚKA V RUSKÝCH A ČESKÝCH JEDNODUCHÝCH USTÁLENÝCH KOMPARACÍCH SE SPOJKOU JAKO–KAK A S ANTROPONYMY	171
7.1	Frazeosémantická skupina <i>vlastnictví materiálních statků</i>	172
7.2	Frazeosémantická skupina <i>životní podmínky, prostředí a sociální situace člověka</i>	177
7.2.1	Frazeosémantická podskupina <i>špatný stav životního prostředí a materiálních životních podmínek</i>	179
7.2.2	Frazeosémantická podskupina <i>sociální situace a podmínky k životu</i>	180